

YÖNETMELİK

Gümrük ve Ticaret Bakanlığından:

GÜMRÜKSÜZ SATIŞ MAĞAZALARI YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; Türkiye'ye gelen veya Türkiye'den giden yolcular ile transit yolculara, diplomatik muafiyetten yararlananlara, yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına, İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'ndan transit geçen gemilere ve Gümrük ve Ticaret Bakanlığınca belirlenecek diğer kişilere satış yapmak üzere gümrüksüz satış mağazaları ve bunların depolarının açılışına, işleyişine ve buralardan eşya satışına ilişkin usul ve esasları düzenlemektir.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik, 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununun 95 inci maddesinin birinci fıkrası ve 176 ncı maddesinin ikinci fıkrası ile 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararın 64 üncü maddesi ve 134 üncü maddesinin dördüncü fıkrasına dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 3 – (1) 4458 sayılı Gümrük Kanununda yer alan tanımlara ilave olarak bu Yönetmelikte geçen;

- Bakanlık: Gümrük ve Ticaret Bakanlığını,
- BİLGE sistemi: Bilgisayarlı gümrük etkinlikleri yazılımını,
- Bölge müdürlüğü: Gümrük ve Ticaret Bölge Müdürlüğünü,
- Depo: Aynı firmanın çeşitli yerlerde bulunan mağazalarının stok ihtiyacını karşılamak amacıyla eşya konulan ve 4458 sayılı Gümrük Kanunu ile 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde belirtilen özellikleri taşıyan ve özel antrepo sayılan yerleri,
- Gemilere satış mağazası: İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'ndan transit geçen gemiler ile yurtdışına sefer yapmak üzere mağazanın bulunduğu limandan hareket eden yerli ve yabancı gemilere kumanya olarak satış yapmak üzere açılan ve özel antrepo sayılan yerleri,
- Genel Müdürlük: Gümrükler Genel Müdürlüğünü,
- Gümrüksüz satış mağazası (mağaza): 1 inci maddede belirtilen kişilere satış yapmak üzere açılmasına ve işletilmesine izin verilen ve özel antrepo sayılan yerleri,
- Gümrük Yönetmeliği: 7/10/2009 tarihli ve 27369 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Gümrük Yönetmeliğini,
- Kanun: 27/10/1999 tarihli ve 4458 sayılı Gümrük Kanununu,
- Karar: 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Kararı,
- Uçakta satış mağazası: Yolculara uçak içinde satılmak amacıyla sadece yabancı ülkelere sefer yapan uçaklara eşya teslimi yapmak üzere hava hudut kapılarında yolculardan arındırılmış yerlerde açılan ve özel antrepo sayılan yerleri,
- Yolcu: 29/9/2009 tarihli ve 2009/15481 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan 4458 Sayılı Gümrük Kanununun Bazı Maddelerinin Uygulanması Hakkında Karar'ın 3 üncü maddesinin birinci fıkrasının (bb) bendinde belirtilen kişileri,

ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte geçen "mağaza" ve "gümrüksüz satış mağazası" atıfları aksi belirtilmedikçe gemilere satış mağazasını ve uçakta satış mağazasını da kapsar.

İKİNCİ BÖLÜM

Başvuru Koşulları, Faaliyet Konuları

Mağaza ve depo açılacak yerler

MADDE 4 – (1) Açılması talep edilen mağaza veya depolar kara, hava, deniz ve demiryolu hudut kapıları itibarıyla Türkiye Gümrük Bölgesinden çıkış ve Türkiye Gümrük Bölgesine giriş yerleri içinde yer alır. Hava ve deniz hudut kapılarında, liman sahası içerisinde olmak şartıyla, depolar, uçakta satış mağazaları ve gemilere satış mağazalarının yolcu giriş ve çıkışı yapılan yerler dışında açılmasına izin verilebilir. Giriş ve çıkış mağazaları ayrı ayrı açılır ve işletilir; ancak giriş ve çıkışın fiziki olarak ayrılmasının mümkün olmadığına gümrük idaresince kanaat getirilen

yerlerde, mağazaların giriş-çıkışa hizmet verecek şekilde tek bir mağaza olarak açılmasına Genel Müdürlükçe izin verilebilir.

(2) Hudut kapılarında yolcular ile nakil vasıtası sürücü ve hizmetlilerine satış yapmak üzere; girişte mağaza açılabilmesi için başvuru tarihinden önceki aydan başlamak üzere son on iki ay ya da bir önceki takvim yılı içinde toplam en az 30.000 yolcu, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlisinin giriş; çıkışta mağaza açılabilmesi için başvuru tarihinden önceki aydan başlamak üzere son on iki ay ya da bir önceki takvim yılı içinde toplam en az 10.000 yolcu, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlisinin çıkış yapmış olması gerekir.

(3) Ankara ve İstanbul'daki hava hudut kapılarında yolcu girişi yapılan yerlerde bulunan mağazalardan, diplomatik muafiyetlerden yararlananlar ile yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına satış yapılabilir.

(4) İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'ndan transit geçen gemiler ile yurtdışına sefer yapmak üzere mağazanın bulunduğu limandan hareket eden yerli ve yabancı gemilere kumanya olarak satış yapmak üzere İstanbul Boğazı'nda bir adet, Çanakkale Boğazı'nda bir adet olmak üzere toplam iki adet gemilere satış mağazası açılmasına izin verilebilir.

Tek işletmeci

MADDE 5 – (1) Gümrüksüz satış mağazası açılmak istenilen her bir hudut kapısı ve yerde mağaza işletmeciliği tek bir işletmeci tarafından yapılır. Her bir hudut kapısı ve yerde bulunan mağaza için açma izni başvuruları ayrı ayrı yapılarak sonuçlandırılır.

(2) Hava hudut kapılarında, çıkışa yönelik mağazalarla sınırlı olarak, bu yerdeki tek işletmeci ile işletme sözleşmesi bulunan ve 6 ncı maddede belirtilen şartları taşıyan firmalara alkollü içki, tütün ve tütün mamulleri dışında eşya satışı yapmak üzere mağaza açma izni verilebilir.

(3) Hava hudut kapılarında uçakta satış mağazası işletmeciliği, her bir hudut kapısı itibarıyla tek bir işletmeci tarafından yapılır.

(4) Kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler, 4 üncü maddenin birinci fıkrasında sayılan yerlerde bulunan ve mülkiyetleri veya tasarrufları altında bulundurdukları taşınmazları, Bakanlıktan görüş alınması suretiyle gümrüksüz satış mağazası işletmek üzere tek bir işletmeci tarafından işletilmek şartı ile ilgili ihale mevzuatı çerçevesinde kiraya verebilir. Özel hukuk tüzel kişileri, kamu kurum ve kuruluşları ile belediyeler tarafından kendilerine kiralanmış bu yerlerdeki taşınmazları, gümrüksüz satış mağazası işletmek üzere özel hukuk sözleşmeleri çerçevesinde üçüncü kişilere kiralayabilir.

Mağaza ve depo açma izni için başvuruda bulunabilecekler

MADDE 6 – (1) Bu Yönetmelik hükümleri uyarınca mağaza ve depo açma izni verilebilecek olanlar şunlardır:

a) Kamu kuruluşları,

b) Asgari beş yıldır faaliyette bulunan, ödenmiş sermayeleri ve ihtiyatları toplamı en az 1.000.000 (bir milyon) TL ve son beş yılda tahakkuk eden kurumlar vergisinin basit ortalaması en az 50.000 (elli bin) TL olan limited veya anonim şirketler.

(2) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği yılı izleyen yıllarda yapılan başvurularda, birinci fıkraya uyarınca son beş yılda tahakkuk eden kurumlar vergisinin basit ortalaması olarak aranacak tutar, başvurudan önceki yılda uygulanan tutarın Maliye Bakanlığınca yine o yıl için tespit ve ilan olunan yeniden değerlendirme oranında artırılması suretiyle hesaplanır.

(3) Mağaza veya depo açma izni almak üzere başvuracak tüzel kişilerin yönetim kurulu üyeleri, sermayesinin yüzde onundan fazlasına sahip gerçek kişiler ile gümrük ve dış ticaret işlemlerinde temsil yetkisini haiz çalışanlarının ile limited şirketlerde ortaklar ile şirket müdürünün, affa uğramış olsalar dahi devletin güvenliğine karşı suçlar, anayasal düzene ve bu düzenin işleyişine karşı suçlar, devlet sırlarına karşı suçlar ve casusluk, uluslararası suçlar, zimmet, irtikap, rüşvet, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, dolandırıcılık, sahtecilik, inancı kötüye kullanma, hileli iflas, yalan tanıklık, suç uydurma ve iftira suçları ile ihaleye fesat karıştırma, edimin ifasına fesat karıştırma, suçtan kaynaklanan mal varlığı değerlerini aklama suçlarından mülga 1/3/1926 tarihli ve 765 sayılı Türk Ceza Kanunu ile 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununa, vergi kaçakçılığı veya vergi kaçakçılığına teşebbüs suçlarından 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanununa, mülga 7/1/1932 tarihli ve 1918 sayılı Kaçakçılığın Men ve Takibine Dair Kanuna, mülga 10/7/2003 tarihli ve 4926 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununa, 19/4/1990 tarihli ve 3628 sayılı Mal Bildiriminde Bulunulması, Rüşvet ve Yolsuzluklarla Mücadele Kanununa, 20/2/1930 tarihli ve 1567 sayılı Türk Parasının Kıymetini Koruma Hakkında Kanuna, 4/12/2003 tarihli ve 5015 sayılı Petrol Piyasası Kanununa, 11/10/2006 tarihli ve 5549 sayılı Suç Gelirlerinin Aklanmasının Önlenmesi Hakkında Kanuna, 12/6/1933 tarihli ve 2313 sayılı Uyuşturucu Maddelerin Murakabesi Hakkında Kanuna ve 3/6/1986 tarihli ve 3298 sayılı Uyuşturucu Maddelerle İlgili Kanuna muhalefetten ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu kapsamı suçlardan ceza veya mahkûmiyet kararı bulunmaması şarttır.

(4) Mağaza veya depo açma izni almak üzere başvuracak limited veya anonim şirketlerin, gümrük mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi ve ceza borcu ile vergi mevzuatı uyarınca kesinleşmiş vergi borcu bulunmaması şarttır.

Ön izin başvurusu, başvuruda aranan belgeler ve başvurunun değerlendirilmesi

MADDE 7 – (1) 4 üncü maddenin birinci fıkrasında belirtilen yerlerde mağaza veya depo açılması talebinde bulunan ilgililerce, mağaza veya depo olarak açılmak istenilen yeri gösteren resmî plan veya kroki, söz konusu yerin mülkiyetinin veya üzerindeki sınırlı aynı hakkın başvuru sahibine ait olduğunu belgeleyen tapu sicil örneği veya kira sözleşmesi ve işletici firma tarafından doldurulan ve gümrük müdürlüğünce de kontrol edilerek onaylanan Ek-1’de yer alan başvuru formu ile birlikte gümrük müdürlüğüne ön izin başvurusunda bulunulur. Gümrük müdürlüğünce gerekli değerlendirmeler yapılarak belgeler bölge müdürlüğüne iletilir. Başvuru, bölge müdürlüğü görüşü ile birlikte Genel Müdürlüğe intikal ettirilir. Genel Müdürlükçe, mağaza veya depo açılmak istenilen yerin, bina veya eklentisinin fiziki durumu, hudut kapısında gerekli yolcu sayısının sağlanıp sağlanmadığı, söz konusu hudut kapısında gümrüksüz satış mağazasına ihtiyaç olup olmadığı ve gümrük gözetimi ile denetiminin sağlanması yönlerinden yapılacak değerlendirme sonucunda mağaza veya depo açılmasına ön izin verilip verilmediği ilgisine yazılı olarak bildirilir. Ön izin başvurusunun uygun bulunması, mağaza veya depoya açılış izni verileceği anlamına gelmez.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde ön izin başvurusu uygun bulunan mağaza veya depo açma izni başvurusunda bulunacak kişilerin, ön izin başvurusu sırasında sunulanlar dışında, aşağıda belirtilen belgeleri asıl veya noter onaylı olmak üzere hazırlayarak mağaza veya deponun denetimi altında bulunacağı gümrük müdürlüğüne müracaat etmeleri gerekir.

a) Yönetim kurulu üyeleri, gümrük ve dış ticaret işlemlerinde şirketi temsile yetkili kişiler ile şirket sermayesinin % 10 veya daha fazlasına sahip gerçek kişiler ile limited şirketlerde ortaklar ile şirket müdürünün, başvuru tarihinden geriye dönük en geç iki ay içinde alınmış adli sicil belgeleri,

b) Kesinleşmiş vergi borcu bulunmadığına dair ilgili vergi dairesinden alınacak yazı,

c) Mağaza veya depo olarak açılıp işletilecek yerin mülkiyetinin veya üzerindeki sınırlı aynı hakkın başvuru sahibine ait olduğunu belgeleyen tapu sicil örneği veya kira sözleşmesi,

ç) Mağaza veya deponun bulunduğu bina ve eklentilerinin yerini, cinsini, alanını ve hacmini, iç ve dış tertiplerini gösteren resmî plan veya krokileri ile mağaza veya deponun iç ve dış fotoğrafları,

d) Yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tespit raporu,

e) Ticaret sicil gazetesi,

f) İmza sirküleri,

g) Kayıtlı olunan Odadan alınacak faaliyet belgesi,

ğ) 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sermaye ve kurumlar vergisi şartının karşılandığını gösterir belgeler,

h) 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 359 uncu maddesinde (1/1/1999 tarihinden önceki dönem için aynı Kanunun 344 üncü maddesinin 1 ila 6 numaralı bentlerinde) belirtilen fiilleri işlememiş olduğuna dair vergi dairesinden alınacak yazı.

(3) Gemilere satış mağazası açma izni almak için başvuracaklarda ayrıca aşağıdaki şartlar da aranır.

a) Gümrük denetimine tabi gemilere sefer yapacak deniz araçlarına mahsus izin belgesi bulunan en az bir adet deniz hizmet teknesi bulunması,

b) Mağaza adına düzenlenmiş VHF cihazı (deniz haberleşme cihazı) işletme izni bulunması,

c) Deniz Ticaret Odasına kayıtlı olunması.

(4) Kamu kuruluşlarından, bu statülerine ilişkin belgeleri ibraz etmeleri koşulu ile sadece ikinci fıkranın (c), (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen belgeler aranır.

(5) Mağaza veya depo açma izni almak üzere başvuracak tüzel kişilerin yönetim kurulu üyeleri ve şirket sermayesinin %10 undan fazlasına sahip ortaklar arasından yurt dışında ikamet eden yabancı şahısların, yurt dışında ikamet ettiklerine dair ilgili makamlardan alınan resmi bir belge ibraz etmeleri halinde adli sicil belgesi aranmaksızın bu kişilerin yazılı beyanlarına itibar edilir.

(6) Gümrük müdürlüğünce başvuru belgeleri asıl ve suretleri de karşılaştırılarak incelenir, eksiklikleri varsa tamamlattırılır ve birer örnekleri müdürlükçe onaylanarak dosyasında saklanır. Ayrıca gümrük mevzuatından kaynaklanan kesinleşmiş gümrük vergi ve ceza borcu bulunup bulunmadığı Bakanlık sistemleri üzerinden tespit edilerek, gümrük müdürlüğünce oluşturulacak heyet tarafından hazırlanan görgü raporu ile birlikte bütün belgeler, konuya ilişkin görüşünü de belirterek bağlı bulunduğu bölge müdürlüğüne gönderilir. Bölge müdürlüğü gerekli incelemeyi yapar, görüşünü de belirtmek suretiyle belgeleri değerlendirilmek üzere Genel Müdürlüğe intikal ettirir. Başvurular Genel Müdürlükçe sonuçlandırılır.

(7) Başvurusu uygun bulunarak açma ve işletme izni verilen mağaza ve depolar için Ek-2’de yer alan ve gümrük müdürlüğünce hazırlanacak yazıya istinaden 2/7/1964 tarihli ve 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca tahsili gereken harcın peşin olarak tahsilini müteakip gümrük müdürlüğünce Ek-3’te yer alan açma ve işletme izin belgesi düzenlenir.

(8) Mağaza açılışına ilişkin istenen belgelere elektronik sistemler üzerinden erişilebilmesi halinde bunların kâğıt nüshaları aranmaz.

(9) Gümrüksüz satış mağazası ve deposu açma ve işletme izinleri, açma ve işletme izin belgesinin düzenlendiği tarihten itibaren beş yıl geçerli olacak şekilde verilir. Süre sonunda faaliyetine devam etmek isteyen mağaza işleticileri açma ve işletme iznine ilişkin yürürlükte olan mevzuata uygun şartların sağlandığını gösteren belgeleri bağlı oldukları

gümrük müdürlüğüne ibraz ederek açma ve işletme izninin geçerlilik süresinin uzatılmasını talep ederler. Söz konusu talep, iznin sona erdiği tarihten en erken dört ay, en geç bir ay önce yapılır. Bir aydan sonra yapılan başvurularda gecikme süresi kadar mağaza ve/veya depoya eşya girişi durdurulur. Talep gümrük ve bölge müdürlüğünün görüşü ile birlikte Bakanlığa aktarılarak nihai değerlendirme Bakanlıkça yapılır. Talebin uygun bulunması halinde izin belgesinin geçerlilik süresi beş yıl uzatılır. Süre sonunda yürürlükte olan mevzuata uygun şartları yerine getirmeyen mağaza ve depoların açma ve işletme izinleri iptal edilir.

Faaliyete geçebilmek için aranan şartlar

MADDE 8 – (1) Faaliyete geçebilmek için kamu kuruluşları hariç, mağaza ve depoların faaliyet konuları ve yerlerine göre Kanun uyarınca aranacak vergi ve cezaya karşılık olmak üzere, Gümrük Yönetmeliği uyarınca kabul olunabilecek türde ve bu Yönetmeliğin teminatla ilgili hükümleri çerçevesinde teminat verilmesi gerekir.

(2) Mağaza ve depo açma izni verilenlerin izin yazısının kendilerine tebliğ tarihini izleyen günden itibaren altı ay içinde faaliyete geçmeleri gerekir. Mücbir sebep ve beklenmeyen haller dışında, bu süre içinde faaliyete geçilmemesi hâlinde verilen izin iptal edilir ve alınan teminat iade edilir. Bu durumda mağaza ve depo açmak için yeniden başvuru yapılabilir.

(3) Açma izni verilen mağazaların, Bakanlıkça uygulamaya konulan ve mağazalardan yapılan satışların gümrük müdürlüğü, ilgili bölge müdürlüğü ve Genel Müdürlükçe takip edilebilmesini sağlayan bilgisayar sistemine dâhil olması gerekir.

(4) Yapılacak inceleme sonucunda, mağaza açılmak istenilen yerin fizikî koşullarının gümrük idaresinin denetimini güçleştireceğinin veya gümrük müdürlüğünün personel ve fizikî imkânlarının denetim için yeterli olmayacağına anlaşıldığı hallerde, mağaza açılmasına izin verilmesi veya açma izni verilmiş mağazanın faaliyete geçebilmesi için bu eksikliklerin giderilmesi şarttır.

(5) Gümrük müdürlüğüne, gerekli şartları sağlayarak faaliyete geçen mağazalara ilişkin faaliyete geçme tarihini de içerecek şekilde bölge müdürlüğü aracılığıyla Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

Yıllık kontroller ve mağazalarda yapılacak değişiklikler

MADDE 9 – (1) 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (a) bendinde sayılan kişilerin adli sicil belgelerinin her yıl Ocak ayı sonuna kadar ilgili gümrük müdürlüğüne ibraz edilmesi gerekir. Aynı işletmecinin, bir gümrük müdürlüğü denetiminde birden fazla mağaza veya deposu bulunması durumunda, adli sicil belgesinin birer adet aslının ibrazı yeterli olup, diğer mağaza veya depo dosyalarına söz konusu belgenin fotokopi ile çoğaltılmış örneği konulabilir.

(2) 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasında sayılan kişilerin aynı fıkra da yer alan fiil veya suçlardan mahkûm olduğunun veya ceza aldığına tespiti hâlinde durum bölge müdürlüğü aracılığıyla Genel Müdürlüğe gecikmeksizin bildirilir.

(3) Süresi bir yıldan uzun olan kira sözleşmelerinin geçerlilik süresi içinde her yıl ibraz edilmesine gerek olmamakla birlikte, sözleşme süresinin bitimini müteakip yeni sözleşmenin gümrük müdürlüğüne sunulması gerekir.

(4) Mağazalar için 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca her yıl Ocak ayı içinde ödenmesi gereken işletme harcının ödenip ödenmediği gümrük müdürlüğüne kontrol edilir. Depolar için 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca sadece açma harcı söz konusu olduğundan, gümrük müdürlüğüne yıllık harç kontrolü sadece mağazalar için yapılır.

(5) Mağaza ve depolar için açma ve işletme izin belgesi düzenlenmesi, devir, kapatma, genişletme, daraltma, adres değişikliği ile unvan ve/veya vergi numarası değişikliği durumlarında gümrük müdürlüğüne Ek-4'te yer alan antrepo bildirim formu düzenlenir. Düzenlenen form ve ilgili belgelerin birer örneği bölge müdürlüğü aracılığıyla Genel Müdürlüğe gönderilir.

(6) Açma ve işletme izin belgesinin yenilenmesi, devir suretiyle başkasına intikali veya herhangi bir sebeple iptal edildikten sonra yeniden düzenlenmesi durumlarında 492 sayılı Harçlar Kanunu uyarınca harç alınır.

(7) Gümrüksüz satış mağazaları ve depolarda yapılacak daraltma, tamirat veya tadilat işlemlerinde 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (ç) ve (d) bentlerinde belirtilen belgeler aranır. Genişletme ve adres değişikliğine ilişkin işlemlerde söz konusu belgelerin yanı sıra, 7 nci maddenin ikinci fıkrasının (c) bendinde belirtilen belge de aranır.

(8) Mağaza ve depolarda yapılacak genişletme, daraltma, tamirat veya tadilat işlemleri ile adres değişiklikleri gümrük müdürlüklerince sonuçlandırılır ve bu işlemlerden harç alınmaz. Açma ve işletme izin belgesi verilmiş olan işletmecilerin unvanında meydana gelen değişiklikler ile gümrük idaresi değişikliğinde harç aranmaksızın sadece mevcut açma ve işletme izin belgesi üzerinde düzeltilme yapılır.

(9) Söz konusu belgelerin elektronik sistemler üzerinden kontrol edilebilmesi halinde bunların kâğıt nüshaları aranmaz.

Mevzuat hükümlerine uyum

MADDE 10 – (1) Mağaza ve depo açma ve işletme izni alanlar, gümrük mevzuatı, kaçakçılıkla mücadele mevzuatı, dış ticaret rejimi ve standardizasyon mevzuatı ile Türk parasının kıymetini koruma mevzuatı hükümlerine uymakla yükümlüdür.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Satışlara İlişkin Usul ve Esaslar

Mağazalardan satışı yapılabilecek eşya

MADDE 11 – (1) Yolcu girişi yapılan hudut kapılarında açılan mağazalarda, Türkiye'ye giriş yapan yolculara aşağıda belirtilen eşya satılabilir.

a) Satış tarihinde yürürlükte bulunan Kararın 9 no'lu ekine göre Yolcu Beraberi Kişisel Eşya Listesinde yer alan eşya,

b) Satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre gümrük vergileri ödenmeksizin yurda ithal edilebilecek yolcu beraber eşya,

c) Satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre gümrük vergileri ödenmek suretiyle yolcu beraberinde ithal edilebilecek eşya,

ç) Bakanlıkça uygun bulunacak diğer eşya.

(2) Yolcu çıkışı yapılan hudut kapılarında açılan mağazalarda, Türkiye'den çıkış yapan yolculara, transit yolculara, Türkiye'den çıkış yapan nakil vasıtası sürücü ve hizmetlilerine aşağıda belirtilen eşya satılabilir.

a) Satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre Yolcu Beraberi Kişisel Eşya Listesi'nde yer alan eşya,

b) Satış tarihinde yürürlükte bulunan mevzuata göre yolcu beraberinde ihraç edilebilecek ve hediye olabilecek miktar ve mahiyetteki eşya,

c) Miktarı ve mahiyeti Bakanlıkça belirlenen yolcu beraberindeki yerli eşya,

ç) Bakanlıkça uygun bulunacak diğer eşya.

(3) Birinci ve ikinci fıkraların (a), (b) ve (c) bentlerinde belirtilen eşyanın mağazalarda satışına Bakanlıkça sınırlama getirilebilir.

(4) Nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri ülkeye girişlerinde, yolcu girişi yapılan hudut kapılarındaki mağazalardan 1 karton sigara, en fazla 1 litrelik 1 adet alkollü içki, en fazla 120 ml'lik 1 adet kozmetik ürün ve en fazla 1 kilogram çikolata veya şekerden mamul yiyecek satın alabilirler.

(5) Türkiye'den çıkış yapan yolcular, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri için yürürlükte bulunan Yolcu Beraberi Kişisel Eşya Listesi'nde yer alan eşyaya ilişkin miktarlar 3 kat olarak uygulanır.

(6) Türkiye'ye giriş ya da Türkiye'den çıkış yapan yolcular birinci ve ikinci fıkraların (a) bentlerinde belirtilen eşyayı uçakta da satın alabilirler.

(7) Diplomatik muafiyetlerden faydalananlara Dışişleri Bakanlığınca onaylanmış, yabancı basın yayın organlarının yabancı uyruklu mensuplarına ise Başbakanlık Basın-Yayın ve Enformasyon Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenmiş, ilgili gümrük müdürlüğünce tescil edilmiş takrirler karşılığında satış yapılır.

(8) Mağazalarda esas itibarıyla serbest dolaşıma girmemiş yabancı menşeli eşya satılır. Serbest dolaşımda olan ya da olmayan Türk menşeli eşya ile serbest dolaşıma girmiş yabancı menşeli eşyanın mağazalarda satılmasına Genel Müdürlükçe izin verilebilir. Bu eşyanın üzerindeki dâhili vergilerin tahsili, istisna ve muafiyeti vergi kanunlarının ilgili hükümleri çerçevesinde yürütülür.

(9) Türkiye'ye girişte ve çıkışta mağazalardan satın alınacak eşyanın pasaport işlemleri tamamlandıktan sonra ve girişte gümrük muayenesinden geçmeden önce alınması şarttır.

(10) Mağazalarda satılan birden fazla eşyanın set olarak satışa sunulmuş olması hâlinde, bedelsiz olarak sunulup sunulmadığına bakılmaksızın, bu tür eşya miktarının stok cetveli ve satış fişlerinde ayrıntılı olarak kayda geçirilmesi ve alışveriş limitlerinin aşılp aşılmadığının değerlendirilmesinde set içerisindeki eşyanın tamamının dikkate alınması gerekir.

(11) 18 yaşın altındakilere alkollü içki ve tütün mamulleri satılamaz.

(12) Yürürlükte bulunan mevzuata göre mağazalardan satın alınabilecek eşya ve miktarlarına, 18 yaşın altındakilere alkollü içki ve tütün mamulleri satılamayacağına ve Türkiye'den çıkış yapan yolcular için mağazadan alışverişi yapılan eşyanın yolcuların seyahat edecekleri ülkeye girişinde ilgili ülkenin gümrük mevzuatı çerçevesinde işlem göreceğine dair uyarıcı ve bilgilendirici tabelaların, mağaza içerisinde alıcılar tarafından kolaylıkla görülebilecek yerlere asılması gerekir. Söz konusu tabelaların kara hudut kapılarında Türkçe, İngilizce ve komşu ülkenin dilinde, hava ve deniz hudut kapılarındaki mağazalarda ise Türkçe, İngilizce ve Arapça olarak hazırlanması zorunlu olmakla birlikte, ilave olarak mağazadan alışveriş yapan yolculara uygun diğer diller de kullanılabilir.

(13) İstanbul Boğazı ve Çanakkale Boğazı'ndan transit geçen gemiler ile yurtdışına sefer yapmak üzere mağazanın bulunduğu limandan hareket eden yerli ve yabancı gemilere, Ek-5'te belirtilen eşya satılabilir.

(14) Kara hudut kapısından diğer ülkelere çıkış yapan nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri, dönüşlerinde alışveriş haklarını kara hudut kapılarında bulunan mağazalarda ayda en fazla 10 defa kullanabilirler.

Eşyanın satışı

MADDE 12 – (1) Mağazadan eşya satışı, Türk Lirası veya konvertibl yabancı para cinsinden her türlü ödeme aracıyla yapılır. Eşyanın satış fiyatının yabancı para cinsinden belirlenmiş olması ve ödemenin Türk Lirası olarak yapılmak istenilmesi durumunda, eşyanın satış fiyatının Türk Lirasına çevrilmesinde mağazalarca esas alınacak döviz kurlarına ilişkin bilgilendirme tabelalarının yolcular tarafından görülebilecek şekilde mağaza içerisine asılması zorunludur.

(2) Yolculara eşya satışında, satışın bizzat yolcunun kendisine yapılması esastır. Vekâlet ve pasaport ibraz edilse dahi yolcu dışındaki bir kişiye satış yapılamaz. Ödemenin kredi kartı ile yapılmak istenilmesi hâlinde, ödeme yapılacak kredi kartının bizzat alışveriş yapan yolcuya veya alışveriş yapan yolcunun beraberindeki diğer bir yolcuya ait olması gerekir. Yolcuya satılan eşyanın vergiye ya da bandrole tabi olması hâlinde, verginin ya da bandrolün tahsil edildiğine dair belge mağaza görevlisine ibraz edilmeden eşya teslim edilmez.

(3) Gemilere eşya satışında, mağazanın bulunduğu limandan hareket eden gemiler hariç olmak üzere, Boğazlardan transit (uğraksız) geçiş halini gösteren belgenin ibraz edilmesi gerekir. Mağazanın bulunduğu limandan hareket eden gemilere eşya teslimi, limandan hareketleri ile eş zamanlı olarak yapılır. Eşyanın cinsini ve miktarını gösteren talep formuna istinaden hazırlanan eşyanın mağazadan çıkışında mağazada görevli yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit işlemi yapılır. Mağaza işletmecisinin sorumluluğu, eşyanın geminin yetkili bir personeli (gemi kaptanı veya gemi kâtibi) tarafından teslim alınmasına kadar devam eder. Satılan eşya için her bir sefer itibarıyla tek bir satış belgesi düzenlenir. Satılan eşyanın kod numarasını, cinsini, miktarını ve satış fiyatını gösteren gemi satış listesi (Ek-6) üç nüsha hâlinde düzenlenerek listenin bir nüshası satış belgesi ile birlikte alıcıya verilir. Listenin bir nüshası satış belgesinin mağazada kalacak nüshasına eklenir, üçüncü nüshası ise saklanmak üzere gümrük müdürlüğüne ibraz edilir.

(4) Yabancı ülkelere sefer yapan uçaklarda satışa sunulacak olan ve eşyanın cinsini ve miktarını gösteren talep formuna istinaden hazırlanan eşyanın mağazadan çıkışında mağazada görevli yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit işlemi yapılır. Eşya, uçağın yetkili personeli (uçak pilotu ya da kabin amiri) tarafından teslim alınır. Eşyanın uçağa teslimi apronda görevli gümrük muhafaza memuru gözetiminde gerçekleştirilir. Mağaza işletmecisinin sorumluluğu, uçağa teslim edilen eşyadan satılmayanların mağazaya geri alınmasına kadar devam eder. Teslim edilen eşyanın kod numarasını, cinsini, miktarını ve satış fiyatını gösteren teslim ve iade listesi (Ek-7) beş nüsha hâlinde düzenlenerek listenin üç nüshası eşya ile birlikte uçağa teslim edilir. Listenin bir nüshası mağazada kalır ve bilgisayar sistemine veri girişi yapılır, bir nüshası ise saklanmak üzere gümrük müdürlüğüne verilir. Hava yolu şirketi tarafından, uçak içinde satılmayıp iade edilecek eşya ise teslim ve iade listesine kaydedilir. Ayrıca, uçuşun bitimini müteakip 72 saat içinde satışı yapılan eşyalar için uçak içi satış listesi (Ek-8) üç nüsha hâlinde hazırlanır. Her iki listeden birer nüsha mağazaya, birer nüsha da gümrük müdürlüğüne verilir. Gümrük müdürlüğü, teslim ve iade listesi ile uçak içi satış listesini daha önce ibraz edilen teslim ve iade listesi ile birleştirir ve eşya iadesi varsa eşyanın gümrük veya gümrük muhafaza memuru gözetiminde mağazaya iade edilmesine izin verir. Mağazaya iade olarak girişi yapılan eşya için yetkilendirilmiş gümrük müşavirince tespit işlemi yapılır. Uçak içi satış listesini teslim alan mağaza yetkilisi 24 saat içinde bu bilgileri bilgisayar sistemine aktararak gümrük müdürlüğünün denetimine sunar.

(5) Dördüncü fıkra uyarınca uçağa teslim edilmekle birlikte uçak içinde satılmayıp, aynı işletmeciye ait olan ve eşyanın uçağa teslim edildiği gümrük idaresinden farklı bir gümrük idaresi denetimindeki mağazaya iade edilmesi istenilen eşya, iade edileceği mağazaya antrepo beyannamesi ile alınır. Bu durumda, eşyanın iade edildiği mağazanın bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğü, uçak içi satış listesini ve verilen antrepo beyannamesinin tarih ve sayısını da kaydetmek suretiyle teslim ve iade listesini onaylar. Eşyanın uçağa teslim edildiği gümrük idaresince, dördüncü fıkra uyarınca daha önce ibraz edilen teslim ve iade listesi, eşyanın iade edildiği mağazanın bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğünce onaylanmış uçak içi satış listesi ve teslim ve iade listesi ile birleştirilir.

Mağazalardan satılan eşyanın BİLGE sisteminden düşümü

MADDE 13 – (1) Gümrüksüz satış mağazalarından yapılan satışlarda satış belgeleri ile çıkışı yapılan eşyanın BİLGE sisteminde antrepo beyannamelerinden düşümü, teknik olarak mümkün olması halinde otomatik olarak, diğer durumlarda ise antrepo beyannamesinin ilgili kalemlerinin belirtilmesi suretiyle aylık satış listesi esas alınarak oluşturulan düşüm listelerine istinaden gümrük müdürlüğünce yapılır. Dönemsel denetimler ile yılsonu sayımlarında sistemdeki düşümlerin ve listelerin doğruluğunun kontrol edilmesi gerekir.

Sarf malzemeleri ve numuneler

MADDE 14 – (1) Mağazalarda satılan eşyanın konulduğu ambalaj malzemelerine satışa sunulan eşyaya uygulanan işlemler uygulanmaz.

(2) Parfüm ve kozmetik numunelerinin, antrepo stok kayıtlarından ve antrepo beyannamelerinden düşümünün yapılabilmesi için söz konusu numunelerin boş şişelerinin birer aylık dönemler itibarıyla, aylık satış listesinin gümrük müdürlüğüne iletilmesi gereken süre içinde gümrük müdürlüğüne ibraz edilmesi ve gümrük müdürlüğünce belirlenecek dönemlerde gümrük müdürlüğünün gözetiminde tutanak düzenlenmek suretiyle imha edilmesi gerekir. Mağaza işletmecilerinin kusur ve hatalarından ileri gelmeyen kayıp, çalınma ve diğer haller dolayısıyla meydana gelen ve gümrük müdürlüğüne ispat edilebilen eksiklikler hariç olmak üzere, boş şişesi gümrük idaresine ibraz edilemeyen her bir parfüm numunesi için gümrük vergileri tahsil edilir. Bu şekilde boş şişesi gümrük idaresine ibraz edilemeyen parfüm numunelerinin toplam sayısının, aylık satış listesine göre o ay içerisinde satışı yapılan parfüm sayısının %1'ini aşması durumunda, %1'i aşan her bir parfüm numunesi için Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca işlem yapılır. Mağazalarda satılan eşya ile birlikte müşterilere bedelsiz olarak verilen azami 10 ml'lik eşantyonlar numune olarak değerlendirilmez ve eşantyonlar için takibat yapılmaz.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Mağaza ve Depolarda Eşya Hareketleri, Mağazanın Devri

Depoya eşya alınması ve depodan eşya çıkarılması

MADDE 15 – (1) Depoya eşya, Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin antrepolara eşya alınmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde antrepo beyannamesi ile veya mağazadan depoya sevk edilen eşyada 16 ncı madde çerçevesinde gümrük müdürlüğüne yapılan elektronik bildirimle istinaden alınır.

(2) Eşyanın bir depodan aynı gümrük müdürlüğü denetimi altındaki başka bir depoya sevkinde, yeni bir antrepo beyannamesi verilmek suretiyle işlem yapılır.

(3) Eşyanın bir depodan, farklı gümrük müdürlüğü denetimi altındaki bir mağaza veya depoya sevki, Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin transit rejimi hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir. Gümrük müdürlüğüne gerek görülen hallerde, eşyanın transitinde taşıtın takibi araç takip sistemi vasıtasıyla sağlanır. Eşya, varış gümrük müdürlüğü denetimindeki mağaza veya depoya antrepo beyannamesi ile alınır.

(4) Eşyanın bir depodan aynı gümrük müdürlüğü denetimi altındaki bir mağazaya sevki, 16 ncı madde çerçevesinde gümrük müdürlüğüne elektronik ortamda bildirim yapılması suretiyle gerçekleştirilir. Depodan eşya çıkışında, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından tespit işlemi yapılır. Eşya, depodan mağazaya gümrük müdürlüğünün görevlendireceği gümrük veya gümrük muhafaza memurunun refakatinde sevk edilir. Eşyanın mağazada teslim alınmasını müteakip, gümrük müdürlüğü tarafından elektronik ortamda gerekli meşruhat verilmek suretiyle işlem yapılır. Ayrıca işletmeci tarafından mağaza ve depo stok kayıtlarında gerekli düzeltme yapılır.

(5) Firmaların sadece kendi mağaza ve depoları arasında eşya sevki yapılabilir.

(6) Satışına izin verilmeyen eşya depodan mağazaya sevk edilemez.

(7) Eşyanın bir mağazadan aynı gümrük müdürlüğü denetimi altındaki bir depoya iadesi 16 ncı madde çerçevesinde gümrük müdürlüğüne elektronik bildirim yapılması suretiyle gerçekleştirilir. Eşya, mağazadan depoya gümrük müdürlüğünün görevlendireceği gümrük veya gümrük muhafaza memurunun refakatinde sevk edilir. Depoya eşya girişinde, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından tespit işlemi yapılır. Eşyanın depoda teslim alınmasını müteakip, gümrük müdürlüğü tarafından bilgisayar ortamında gerekli meşruhat verilmek suretiyle işlem yapılır. Ayrıca işletmeci tarafından mağaza ve depo stok kayıtlarında gerekli düzeltme yapılır.

(8) Eşyanın bir mağazadan farklı gümrük müdürlüğü denetimi altındaki bir depoya iadesi bu maddenin üçüncü fıkrası çerçevesinde gerçekleştirilir.

(9) Bir depoda bulunan eşya, aynı veya farklı bir gümrük müdürlüğü denetimi altındaki bir depo ya da mağazaya, Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin antrepo rejimi ve transit rejimi hükümleri çerçevesinde satış suretiyle devredilebilir. Bir firmanın aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında deposu bulunmaması durumunda, mağazada bulunan eşyanın satış suretiyle devri de mümkündür.

Eşya sevkine ilişkin elektronik bildirim

MADDE 16 – (1) Aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan mağazadan mağazaya, depodan mağazaya ve mağazadan depoya eşya sevkinde, aşağıdaki bilgilerin gümrük müdürlüğünün bilgisayar sistemine iletilmesi ve gümrük müdürlüğüne de kayıt altına alınması suretiyle işlem yapılır:

- a) Sevkiyat tarihi,
- b) Eşyanın ait olduğu gümrük beyannamesinin sayısı ve kalem numarası,
- c) Mağaza ve deponun antrepo kod numarası,
- ç) Eşyanın kod numarası, cinsi ve miktarı.

Mağazaya eşya alınması ve mağazalar arası eşya sevki

MADDE 17 – (1) Mağazaya eşya, Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin antrepolara eşya alınmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde antrepo beyannamesiyle veya 16 ncı madde çerçevesinde gümrük müdürlüğüne yapılan elektronik bildirimle istinaden alınır.

(2) Bir firmanın aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan bir mağazasından diğer mağazasına eşya sevki 16 ncı madde çerçevesinde gümrük müdürlüğüne elektronik bildirim yapılması suretiyle gerçekleştirilir. Eşya, mağazadan diğer mağazaya gümrük müdürlüğünün görevlendireceği gümrük veya gümrük muhafaza memurunun refakatinde sevk edilir. Eşyanın mağazada teslim alınmasını müteakip, gümrük müdürlüğü tarafından bilgisayar ortamında gerekli meşruhat verilmek suretiyle işlem yapılır. Ayrıca işletmeci tarafından mağazaların stok kayıtlarında gerekli düzeltme yapılır.

(3) Bir firmanın mağazasından farklı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan diğer mağazasına eşya sevki Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin transit rejimi hükümleri çerçevesinde gerçekleştirilir. Gümrük müdürlüğüne gerek görülen hallerde, eşyanın transitinde taşıtın takibi araç takip sistemi vasıtasıyla sağlanır. Eşya, varış gümrük müdürlüğü denetimindeki mağazaya Kanun ve Gümrük Yönetmeliğinin antrepolara eşya alınmasına ilişkin hükümleri çerçevesinde antrepo beyannamesi ile alınır. Bir firmanın mağazasının bulunduğu gümrük müdürlüğü denetimi altında deposunun da bulunması hâlinde, firmanın başka bir gümrük müdürlüğü denetimi altındaki mağazasına eşya sevki sadece deposundan yapılır.

Mağazaların devri

MADDE 18 – (1) Gümrüksüz satış mağazaları ve depolarının devir taleplerinde, devreden firma tarafından bir dilekçe ile devralacak firma tarafından ise bir dilekçe ve 7 nci maddede sayılan belgeler ile ilgili gümrük müdürlüğüne başvurulur. Devir işlemleri 7 nci maddenin altıncı fıkrası hükümlerine göre sonuçlandırılır.

(2) Devralan şirketin yeni kurulmuş bir şirket olması ve kurucu ortaklarından en az birinin asgari beş yıldır faaliyette bulunması hâlinde, şirketin 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen beş yıldır faaliyette bulunması şartı aranmaz.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Teminat İşlemleri

Teminat

MADDE 19 – (1) Mağaza ve depolara konulan eşya için gümrük vergileri ve diğer kamu alacaklarının ödenmesini sağlamak üzere teminat alınır.

(2) Mağaza ve depoya alınan her parti eşya için gümrük müdürlüğüne ayrı ayrı teminat verilebileceği gibi, götürü teminat sisteminden yararlanılması da mümkündür.

(3) Götürü teminat verilmesi hâlinde mağaza ve depoya konulan eşyadan alınması gereken teminatın götürü teminat tutarını aşan kısmı için ayrıca teminat aranmaz.

(4) Banka teminat mektupları Ek-9'da yer alan örneğe uygun olarak düzenlenir.

Götürü teminat

MADDE 20 – (1) Mağaza ve depo işletmeciliği yapan firmaların, mağaza veya depo başına alınacak götürü teminattan veya birden fazla mağaza için geçerli götürü teminat sisteminden yararlanması mümkündür. Götürü teminat sisteminden yararlanan firmaların mağaza ve depolarına konulacak eşya için ayrıca teminat aranmaz.

(2) Mağaza ve depo başına alınacak götürü teminat miktarı, tütün, tütün mamulleri ve alkollü içki satışı yapan mağazalar için 1.000.000TL, diğerleri için 600.000TLdir. Teminat mektubunun gümrük müdürlüğüne kabul edilmesi ve saymanlık idaresine teslim edilmesini müteakip, BİLGE sistemine işlenmek üzere Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(3) Birden fazla mağaza ve depo işletmeciliği yapan firmalar, Ankara Gümrük Saymanlık Müdürlüğüne 8.000.000TL tutarında teminat vermek suretiyle birden fazla mağaza ve depo için götürü teminat sisteminden yararlanabilirler.

ALTINCI BÖLÜM

Kayıt ve Belge Düzeni

Defter ve belgeler

MADDE 21 – (1) Mağaza ve depo açma izni alanlar aşağıdaki defter, belge, cetvel ve listeleri düzenlemek ve saklamak zorundadır.

- Antrepo giriş-çıkış defteri,
- Satış belgesi,
- Gemi satış listesi,
- Aylık satış listesi,
- Stok cetveli.

Antrepo giriş-çıkış defteri

MADDE 22 – (1) Antrepo giriş-çıkış defteri; mağaza ve depolara giren ve buralardan çıkan eşyanın izlenmesi için kullanılan ve gümrük beyannamesi, eşya sevkine ilişkin elektronik bildirim ya da satış listesi ile gerçekleştirilen işlemlerin tarih ve sırası itibarıyla bilgisayar sistemine kaydedildiği defterdir. Her mağaza ve depo için ayrı ayrı tutulur ve en az aşağıdaki bilgileri içerir:

- Eşyanın mağaza veya depoya giriş tarihi,
- Eşyaya ilişkin gümrük beyannamesi, eşya sevkine ilişkin elektronik bildirim veya satış listesinin tarihi ve numarası ile eşyanın ait olduğu kalem numarası,
- Eşyanın cinsi, kodu ve miktarı,
- Eşyanın nereden nereye gönderildiği,
- Eşyanın mağaza veya depodan çıkış tarihi.

(2) Mağaza ve depolarda önceki yıllardan kalan eşya, takvim yılı başında yapılan sayımlara istinaden ayrı bir sütun oluşturularak eşyanın Türkiye'de ilk defa mağaza veya depoya alındığı yer ve beyannamenin tescil sayısı ve tarihi de belirtilmek suretiyle kaydedilir.

(3) Deftere kayıtların giriş veya çıkış işlemini takip eden beş iş günü içinde yapılması zorunludur.

(4) Mağaza ve depo işletmecileri, antrepo giriş-çıkış defterini bilgisayar ortamında saklamak ve bilgisayar kayıtlarını ya da bu kayıtlardan üretilecek çıktıları, 27 nci maddede belirtilen kişilerce istenildiğinde ibraz etmek zorundadır.

Satış belgesi

MADDE 23 – (1) Mağazalar sattıkları eşya için satış belgesi vermek ve alışveriş yapan kişiler de söz konusu belgeleri istemek ve almak zorundadır.

(2) Satış belgesinde en az aşağıdaki bilgiler bulunur:

- a) Seri ve sıra numarası,
- b) Düzenleme tarihi ve saati,
- c) Düzenleyen mağazanın adı ve adresi,
- ç) Alıcının adı soyadı,

d) Yurt dışına gidecek olan yolcular için biniş kartı veya pasaport numarası, yurt dışından gelen yolcular için pasaport numarası, transit yolcular için karaya çıkış kartı numarası veya pasaport numarası, nüfus cüzdanı ile yabancı ülkelere seyahat eden Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları için TC kimlik numarası, pasaport ibrazı gerekmeksizin kimlik kartı ile Türkiye'ye seyahat eden yabancı yolcular için kimlik numarası, 15/7/1950 tarihli ve 5682 sayılı Pasaport Kanunu uyarınca Türkiye dışına taşıma yapan ulaşım araçlarının memur ve mürettebatı için bu kişilere verilen vesika numarası,

e) Satılan eşyanın kod numarası, cinsi, satış fiyatı.

(3) Mağazalardan yapılan satışlarda, yolcunun alışveriş hakkı olup olmadığının sorgulanmasında, kişinin doğum tarihi, uyruğu ve kimlik numarası bilgisi de kullanılabilir. Diğer taraftan satışı yapan mağaza görevlisinin adı, soyadı veya bu görevliyi belirleyen her türlü tanıtıcı işaret ile satışın yapıldığı kasaya ilişkin tanıtıcı bilginin mağazaların sistemlerinde saklanması ve gerektiğinde gümrük idaresine ibraz edilmesi zorunludur.

(4) Satış belgesi, mağaza tarafından seri/sıra numarasına göre teselsül ettirilir, iki nüsha olarak düzenlenir ve bir nüshası tarih ve sıra numarasına göre saklanır. Mükellefler, 30/12/2013 tarihli ve 28867 mükerrer sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği (Sıra No: 433) kapsamında gerekli izinlerin alınması durumunda e-Arşiv uygulamasından yararlanabilirler

(5) Genel Müdürlük, satış belgesinde yukarıdaki fıkralarda belirtilen bilgiler dışında ek bilgilerin yazılmasını istemeye veya bu bilgiler olmaksızın satış belgesi düzenleme izni vermeye yetkilidir.

Gemi satış listesi

MADDE 24 – (1) Gemiye verilen eşyayı göstermek için Ek-6'daki örneğe uygun olarak üç nüsha gemi satış listesi düzenlenir. Listeye her takvim yılı başından itibaren sıra numarası verilir. Listenin bir nüshası gümrük müdürlüğüne, bir nüshası da gemiye verilir.

Aylık satış listesi

MADDE 25 – (1) Mağazalar sattıkları eşyanın cinsini ve miktarını tespit etmek üzere her ay aylık satış listesi düzenler.

(2) Aylık satış listesinde aşağıdaki bilgiler bulunur:

- a) Düzenleyen mağazanın adı ve listenin ait olduğu dönem,
- b) Sırasıyla eşyanın cinsi, kod numarası ve satılan miktarı ile tutarı.

(3) Aylık satış listesi, her ay satılan eşyaya ilişkin satış belgeleri esas alınarak bilgisayar ortamında düzenlenir. Liste, en geç takip eden ayın beşinci günü mesai bitimine kadar mağazanın bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne bilgisayar ortamında iletilir.

Stok cetveli

MADDE 26 – (1) Mağaza ve depolarda dörder aylık dönemler itibarıyla dönem başı mevcudunu göstermek için bilgisayar ortamında stok cetveli düzenlenir.

(2) Stok cetvelinde aşağıdaki bilgiler bulunur:

- a) Mağazanın veya deponun adı ve cetvelin ait olduğu dönem,
- b) Dönem başındaki eşya cinsi ile mevcudu, dönem içinde giren ve çıkan eşya miktarı ve dönem sonu mevcudu.
- (3) Eşya kod numarası ve cinsine göre sütunlara ayrılmış stok cetvellerinde, dönem başı mevcudu ile dönem sonu mevcudu tek kalemde, dönem içinde giren ve çıkan ise ayrı ayrı gösterilir.

(4) Düzenlenen stok cetveli, Ocak, Mayıs ve Eylül aylarının ilk on günü içinde mağaza veya deponun bağlı bulunduğu gümrük müdürlüğüne bilgisayar ortamında iletilir.

YEDİNCİ BÖLÜM

Denetim ve Müeyyideler

Denetim

MADDE 27 – (1) Mağaza ve depolar, gümrük ve ticaret müfettiş veya müfettiş yardımcıları, gümrük ve ticaret bölge müdürü ile bölge müdür yardımcısı, gümrük müdürü, gümrük müdürlüğüne yetkilendirilen memurlar ve Bakanlıkça yetkili kılınacak kişilerin inceleme ve denetimine tabidir. Bu kişilerin talepleri hâlinde mağaza ve depo yetkilileri buraları derhâl açmaya, her türlü kolaylığı göstermeye ve istenen bilgi ve belgeleri vermeye mecburdur.

Mağaza ve depoların faaliyetinin geçici olarak durdurulması

MADDE 28 – (1) 27 nci madde hükümlerine aykırı davranılması hâlinde mağaza veya deponun faaliyeti, istenilen bilgi ve belgeler sunuluncaya kadar geçici olarak durdurulabilir.

(2) Bu yerlerde yapılacak inceleme, denetim ve soruşturma sonucunda;

a) Gümrük mevzuatına aykırılıklar nedeniyle mağaza veya deponun faaliyeti, inceleme, denetim ve soruşturma yapan gümrük ve ticaret müfettiş veya müfettiş yardımcıları ya da ilgili bölge müdürlüğünce tedbir mahiyetinde on güne kadar geçici olarak durdurulabilir. Durdurma kararı, nedenleri, süresi ve konuya ilişkin mütalâa ile birlikte gecikmeksizin Genel Müdürlüğe bildirilir. Genel Müdürlük, mağaza ve deponun faaliyetinin geçici olarak durdurulduğu süreyi aykırılıklar giderilinceye kadar uzatmaya yetkilidir. Ancak, Genel Müdürlükçe bu sürenin uzatılması yönünde karar verilmediği takdirde gümrük müdürlüğü sürenin bitimini izleyen gün mağaza veya deponun faaliyetinin devamına izin verir.

b) Usulsüz satış yapıldığının tespiti hâlinde mağazanın faaliyeti, usulsüzlük ve ihlalin ağırlığı ve tekerrür durumuna göre Genel Müdürlükçe on gün ilâ bir yıl arasında geçici olarak durdurulur. Usulsüzlük ve ihlal ile ilgili olarak adli merciler nezdinde suç duyurusunda bulunulduğu durumlarda, usulsüzlük ve ihlalin ciddi nitelik ve boyutlarda bulunması ya da devam edeceğine dair ciddi şüphe ve emarelerin görülmesi hâlinde, mağazanın faaliyeti, soruşturma veya kovuşturma sonucu kesinleşinceye kadar Genel Müdürlükçe geçici olarak durdurulabilir.

(3) Gümrük müdürlüğüne ibrazı öngörülen belgelerin süresi içinde ibraz edilmemesi hâlinde, sürenin bitimini müteakip gümrük müdürlüğü tarafından işletmeciye, ibraz edilmesi gereken belgeler açıkça belirtilmek suretiyle yazılı bildirim yapılır. İşletmeci tarafından, yazılı bildirimden tebliğ tarihinden itibaren on iş günü içinde gerekli belgelerin ibraz edilmemesi durumunda, mağaza veya deponun faaliyeti bu belgeler verilinceye kadar ilgili müdürlükçe geçici olarak durdurulabilir ve bölge müdürlüğü aracılığıyla duruma ilişkin Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

(4) Bakanlıkça uygulamaya konulan ve mağazalardan yapılan satışların gümrük müdürlüğü ve Genel Müdürlükçe takip edilebilmesini sağlayan bilgisayar sistemi dışına çıkan mağazaya, sisteme dâhil olunması ve varsa eksik verilerin sisteme işlenmesi için gümrük müdürlüğünce on iş günü süre verilir. Mücbir sebep ve beklenmeyen haller dışında, bu süre sonunda da sisteme dâhil olmayan ve eksik verileri sisteme işlemeyen mağazanın faaliyeti, sisteme dâhil oluncaya ve eksik veriler sisteme işleninceye kadar geçici olarak gümrük müdürlüğünce durdurulur ve bölge müdürlüğü aracılığıyla duruma ilişkin Genel Müdürlüğe bilgi verilir.

Mağaza ve depoların açma ve işletme izinlerinin iptali

MADDE 29 – (1) Başvuru için aranan şartlardan 6 ncı maddenin üçüncü fıkrasındaki koşulların kaybedilmesi hâlinde mağaza ve depoların faaliyetine Genel Müdürlükçe son verilir.

(2) Bir önceki takvim yılında, yolcu, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri sayısı itibarıyla 4 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sayıların altında giriş ve çıkış yapıldığı tespit edilen hudut kapılarında bulunan mağazalar ile bir önceki takvim yılında satışı bulunmadığı anlaşılan mağazaların açma ve işletme izinleri, bu duruma neden olan gerekçeler ve mağazanın bulunduğu hudut kapısının mevcut koşulları ile yolcu, nakil vasıtası sürücü ve hizmetlileri sayısı bakımından hudut kapısının ileriye dönük potansiyeli ve mevcut kira sözleşmesi hükümleri dikkate alınarak Genel Müdürlükçe iptal edilebilir.

(3) Mağaza veya deponun faaliyeti ile ilgili olarak firma çalışanı, ortakları veya yönetim kurulu üyelerinden herhangi biri hakkında 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda sayılan suçlardan veya bu faaliyetlerle bağlantılı diğer kanunlarda yer alan suçlardan verilen mahkûmiyet kararının kesinleşmesi halinde mağazanın veya deponun açma ve işletme izni iptal edilir.

(4) Yapılacak denetim, inceleme ve soruşturma sonucunda, Bakanlıkça uygulamaya konulan ve mağazalardan yapılan satışların gümrük müdürlüğü ve Genel Müdürlükçe takip edilebilmesini sağlayan bilgisayar sistemi üzerinde, usulsüz satışlara imkân verecek şekilde değişiklik yaptığı ya da yaptırdığı tespit edilen mağazaların açma ve işletme izinleri, adli takibat hükümleri saklı olmak üzere Genel Müdürlükçe iptal edilebilir.

(5) Mağaza ve depo açma ve işletme izinleri üçüncü ve dördüncü fıkralar uyarınca iptal edilen firma ve ortaklarına, 6 ncı madde hükümleri saklı kalmak kaydıyla, beş yıl süre ile yeni mağaza ve depo açma ve işletme izni verilmez.

Yıllık sayımlar, fazlalık ve noksanlıklar

MADDE 30 – (1) Mağaza ve depoların yıllık normal sayımları Kanun ile Gümrük Yönetmeliğinin ilgili maddesinde belirtilen esaslar dâhilinde yapılır. Mağaza sayımlarında bulunacak heyete ilgili gümrük müdürü tarafından tayin edilecek en az şef seviyesinde bir memur başkanlık eder. Depolar, uçakta satış mağazaları ve gemilere satış mağazalarındaki yıllık sayımlar ise yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından altışar aylık dönemler itibarıyla yapılır.

(2) Mağaza ve depolarda yapılan sayımlarda, firma tarafından verilen mağaza ve depo mevcutlarına ilişkin listeler ile eşyanın giriş ve çıkış belgeleri göz önünde bulundurulur. Eşyanın kısa sürede sayılamayacak olması hâlinde örnekleme yöntemiyle sayım yapılabilir.

(3) Mağaza ve depolarda yapılan inceleme, denetleme ve sayım sonucunda tespit edilen noksanlığın, Kanunun 106 ncı maddesinde sayılan geçerli nedenlerden kaynaklandığı ispatlanamadığı takdirde noksan çıkan eşya için Kanunun 236 ncı maddesinin birinci fıkrasına göre işlem yapılır. Mağaza işletmecilerinin kusurlarından kaynaklanmayan telef, kayıp ve çalıntıların gümrük idaresine tevsiki gerekir.

(4) Telef, kayıp ve çalıntının mağaza işleticisi tarafından tespit edilerek beyan edilmesi halinde, bu noksanlığın gerçekleşmesinde, mağaza işleticisi veya çalışanlarının kusurunun bulunmadığı durumlarda Kanunun 106 ncı

maddesine göre işlem yapılır. Herhangi bir kusurun varlığı halinde ise telef, eksiklik veya kayba ilişkin gümrük vergileri tahsil edilmek kaydıyla, bu eşyanın kayıtlardan düşülmesine izin verilir ve bu durumda ayrıca ceza aranmaz.

(5) Sayım sonunda fazla çıkan eşya kayıtlara alınır. Bu fazlalığın kabul edilebilir nedenlerden ileri geldiği ispatlanmadığı takdirde, fazla çıkan eşya Kanun hükümleri çerçevesinde tasfiye edilir. Ayrıca, fazla çıkan kısım için Kanununun 236 ncı maddesinin ikinci fıkrasına göre işlem yapılır.

(6) Yapılan inceleme ve denetlemeler sonucunda, hak sahibi olmayanlara satış yapıldığının ya da hak sahibi olanlara limit üstünde satış yapıldığının anlaşılması hâlinde gümrüksüz satış mağazası işletmecisi hakkında Kanununun 236 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre işlem yapılır. Durumun niteliğine bağlı olarak yapılabilecek adli takibat hükümleri saklıdır.

Usulsüzlüklere ilişkin cezalar

MADDE 31 – (1) Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uyarınca usulsüzlük cezasını gerektiren fiillere ilişkin Gümrük Yönetmeliği Ek-82’de ve Kanununun 241 inci maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan antrepo rejimine ilişkin usulsüzlük cezaları, gümrüksüz satış mağazaları ve depoları için de uygulanır.

(2) Bu Yönetmeliğin, 9 uncu maddesinin birinci, 11 inci maddesinin on ikinci, 12 nci maddesinin dördüncü, 22 nci maddesinin üçüncü, 25 inci maddesinin üçüncü ve 26 ncı maddesinin dördüncü fıkrası hükümlerine aykırı hareket edilmesi hâlinde Kanununun 241 inci maddesinin birinci fıkrası uygulanır.

Fikri ve sınai hakların ihlali

MADDE 32 – (1) Mağazalarda eşya satışının fikri ve sınai haklar mevzuatını ihlal etmesi durumunda ilgili mevzuat hükümlerine göre işlem yapılır.

Gümrük müdürlüklerinin görevleri

MADDE 33 – (1) Gümrük müdürlükleri bu Yönetmelik hükümlerine göre kendilerine ibraz edilen belgeleri düzenli bir şekilde saklar. Yönetmelik hükümlerinin gereği gibi uygulanmasının sağlanması, tespit edilen aksaklıkların zamanında giderilmesi ve tedbirlerin alınması amacıyla mağaza ve depoya ait işlemleri sürekli olarak izler.

(2) Taahhüt yoğunluğu ve yolcu durumuna göre mağazaların günün hangi saatinde açık tutulacağı ilgili gümrük müdürlüğünce tespit edilir. Bu saatler dışında mağaza açık bulundurulamaz ve satış yapılamaz.

Personele ait giriş ve kimlik kartına ilişkin işlemler

MADDE 34 – (1) Gümrük müdürlüğünce daimî giriş kartlarının verilmediği durumlarda bu kartı vermeye yetkili birimler, yolcu muayenesinin yapıldığı yerlere yönelik verilecek izinlerde veya bu kartların iptalinde gümrük müdürünün görüşünü alırlar.

(2) Üst aramasına karşı koyan veya gümrük idaresince getirilen düzenlemelere uymayan personelin daimî giriş kartı gümrük müdürü tarafından iptal edilir veya iptali hususunda gerekli girişimlerde bulunulur.

SEKİZİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Yetki

MADDE 35 – (1) Bakanlık;

- Mağazaların açılış, işleyiş, eşya satış ve gümrük vergilerinin tahsil esaslarını belirlemeye,
- Mağazadan satılabilecek eşyayı, miktarını, kıymetini ve eşya alabilecek kişileri belirlemeye,
- Alınacak teminat tutarlarını değiştirmeye,
- Özel veya zorunlu durumları inceleyip sonuçlandırmaya ve gerekli tedbirleri almaya, yetkilidir.

Fazla mesai

MADDE 36 – (1) Mağaza ve depo işletmecilerinin talebi hâlinde, buralarda görevlendirilmesini istedikleri personele ödenecek olan fazla çalışma ücretleri ve yolluklar hakkında Kanununun 219 uncu maddesi hükümleri uyarınca işlem yapılır.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde Gümrük Yönetmeliğinin ilgili hükümleri uygulanır.

Yürürlükten kaldırılan mevzuat

MADDE 38 – (1) 13/10/2006 tarihli ve 26318 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

(2) İlgili mevzuatta, 13/10/2006 tarihli ve 26318 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrüksüz Satış Mağazaları Yönetmeliğine yapılan atıflar bu Yönetmeliğe yapılmış sayılır.

Elektronik bildirim

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Aynı gümrük müdürlüğü denetimi altında bulunan mağazadan mağazaya, depodan mağazaya ve mağazadan depoya eşya sevkinde, 16 ncı maddede belirtilen elektronik bildirimle ilişkin sistemde gerekli hazırlıkların tamamlanacağı tarihe kadar yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. 16 ncı maddede belirtilen uygulamaya geçiş tarihi ile uygulama usul ve esasları Bakanlıkça duyurulur.

Eşya yollama kâğıdında yetkilendirilmiş gümrük müşaviri uygulaması

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Geçici 1 inci maddede yer alan elektronik bildirim uygulamasına geçileceği tarihe kadar yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde depodan mağazaya eşya sevkinde kullanılan eşya yollama kâğıdı, yetkilendirilmiş gümrük müşaviri tarafından imzalanır.

Antrepo giriş-çıkış kayıtları

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Mağaza ve depolara giren ve buralardan çıkan eşyanın izlenmesi için kullanılan antrepo giriş-çıkış defterine ilişkin olarak, 22 nci maddede belirtilen bilgisayar sistemine ilişkin gerekli hazırlıkların tamamlanacağı tarihe kadar yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Uygulamaya geçiş tarihi ile uygulama usul ve esasları Bakanlıkça duyurulur.

Kayıtların bilgisayar ortamında iletilmesi

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) 25 inci maddede belirtilen aylık satış listesi ve 26 ncı maddede belirtilen stok cetvelinin gümrük müdürlüğüne bilgisayar ortamında iletilmesine yönelik sistemde gerekli hazırlıkların tamamlanacağı tarihe kadar bunlara ilişkin olarak yürürlükten kaldırılan Yönetmelik hükümleri çerçevesinde işlem yapılır. Uygulamaya geçiş tarihi ile uygulama usul ve esasları Bakanlıkça duyurulur.

Mevcut teminatlar

GEÇİCİ MADDE 5 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla firmalarca gümrük idaresine verilmiş olan teminatlar, Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde firmanın mağaza ve depolarını kapsayacak şekilde 19 ve 20 nci madde hükümlerine uygun olarak değiştirilir.

(2) 26/3/2004 tarihli ve 25414 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Gümrük Genel Tebliği (Gümrük Hattı Dışı Eşya Satış Mağazaları) (Seri No: 10) uyarınca global götürü teminat sisteminden yararlanan firmalar, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren altı ay içinde teminat mektuplarını 20 nci maddede belirtilen şekilde değiştirmeleri koşuluyla, söz konusu maddede belirtilen götürü teminat sisteminden yararlanmaya devam ederler. Bu süre içinde gerekli teminat şartını sağlamayan firmaların faaliyetleri, şart sağlanıncaya kadar durdurulur.

Parfüm numuneleri

GEÇİCİ MADDE 6 – (1) Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarih itibarıyla firmaların mağaza ve depolarında bulunan parfüm ve kozmetik numuneleri, en geç Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden otuz gün içinde antrepo stok kayıtlarına alınır.

Sermaye artırımı

GEÇİCİ MADDE 7 – (1) Halihazırda mağaza açma ve işletme izni almış ve faaliyette bulunan firmalar, 6 ncı maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen sermaye şartını bu Yönetmeliğin yayımlandığı tarihten itibaren 1 yıl içinde yerine getirmek zorundadır. Bu süre içinde gerekli sermaye şartını sağlamayan firmaların faaliyetleri, şart sağlanıncaya kadar durdurulur.

Yürürlük

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmelik yayımlandıktan 30 gün sonra yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Gümrük ve Ticaret Bakanı yürütür.

[Ekleri için tıklayınız](#)